

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Groeneweg 5-7 te Someren-Heide

Rapportnummer P2022-0162

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Groeneweg 5-7 te Someren-Heide

mei 2022

Rapportnummer: P2022-0162

Opdrachtgever: Pouderoyen Tonnaer

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: K. Lammers

Auteur: E. Claassen

Kwaliteitscontrole: I. Vleut

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Geldigheid onderzoek.....	4
1.4	Zorgplicht	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora.....	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Kevers en weekdieren	14
4.2.4	Vissen	15
4.2.5	Amfibieën en reptielen	15
4.2.6	Vogels.....	17
4.2.7	Zoogdieren.....	19
5	Conclusies	23
5.1	Beschermde gebieden.....	23
5.2	Beschermde soorten	23
5.3	Advies en aanbevelingen	26
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	27
	Geraadpleegde bronnen	28
	Bijlagen.....	29
Bijlage 1	Wet- en regelgeving	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de loods te slopen van de voormalige champignonkwekerij aan de Groeneweg 5-7 te Someren-Heide. De aanwezige woning met tuin blijft behouden. Op de locatie van de loods worden woningen gerealiseerd. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten en de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen hierop. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.". Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Groeneweg 5-7 aan rand van de bebouwde kom van Someren-Heide, gemeente Asten. Het plangebied grenst aan de oost- en zuidzijde aan landbouwpercelen. Aan de noordzijde ligt op de grens van het plangebied een sloot/greppel. Ten noorden hiervan, buiten het plangebied, staat een houtsingel. Achter deze houtsingel ligt een grasland wat bij de woningen hoort die aan de Ploegstraat staan. Aan de westzijde grenst het plangebied aan de Groeneweg. Op de zuidwest grens van het plangebied ligt een grondwal welke begroeid is met struiken en klimop. Binnen het plangebied staat aan de westzijde een woning. Rondom de woning ligt een tuin. In de tuin staan sierheesters, bomen en is veel gazon aanwezig. De woning is opgetrokken in baksteen en heeft een met pannen bedekt dak. Rondom de tuin staan hagen. Het grootste deel van het plangebied is bebouwd met de loods van de voormalige champignonkwekerij. De kwekerij is circa drie jaar geleden gestopt. De loods is gebouwd van damwandprofielen. Rondom de loods is verharding aanwezig. Aan de noordzijde van de loods ligt een strook gazon. De loods wordt deels gebruikt voor stalling van enkele caravans en campers. Tevens staan er materialen en spullen van de voormalige kwekerij.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. De foto's op pagina 7 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied (blauw omlijnd) in de ruimere omgeving (bron: ESRI)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (blauw omlijnd). Het rood gearceerde deel betreft het woonhuis met tuin die behouden blijven. (bron: ESRI)

Foto 1. Noordzijde plangebied

Foto 2. Oostgrens plangebied

Foto 3. Loods oostzijde met verharding rondom

Foto 4. Zuidzijde plangebied

Foto 5. Grondwal met struiken in zuidwest hoek plangebied

Foto 6. Woning met tuin in het plangebied

Foto 7. Loods westzijde en haag rondom de tuin

Foto 8. Stalling caravans in deel van de loods

Foto 9. Binnenzijde loods

Foto 10. Loods van binnen

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens de loods van de voormalige champignonkwekerij te slopen. Op deze locatie worden woningen gebouwd. De aanwezige woning met bijbehorende tuin blijven ongewijzigd behouden. In figuur 3 is een stedenbouwkundige schets voor de nieuwe situatie weergegeven.

Figuur 3. Stedenbouwkundige schets nieuwe situatie (bron: Pouderoyen Tonnaer)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen. Met behulp van deze gegevens wordt gekeken welke beschermde soorten flora en fauna voorkomen binnen drie verschillende afstanden van het plangebied; binnen 1, 2 en 5 kilometer.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie (binnen het plangebied en de directe omgeving) aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

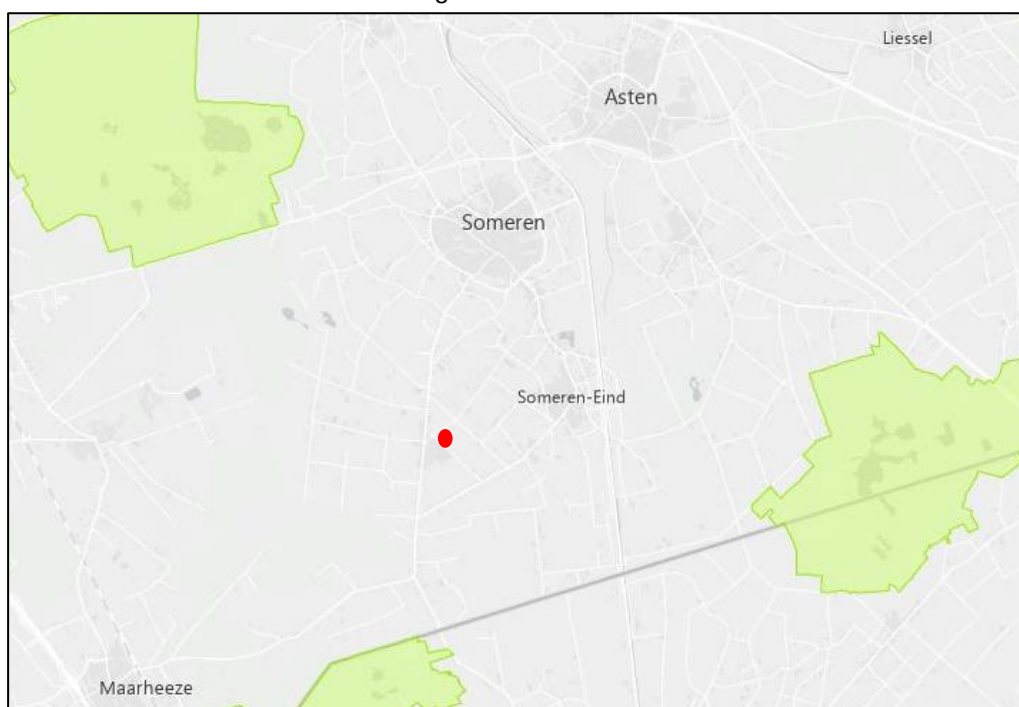
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 5 mei 2022 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: licht bewolkt, droog, windkracht 2 en circa 18 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de Natura 2000 overzichtskaart op de website Natura 2000.nl van de Rijksoverheid blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 3,5 kilometer afstand ten zuiden van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergern & Ringselven. Op circa 5 kilometer ten noordwesten ligt het Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven en op circa 5,5 kilometer afstand ten oosten het Natura 2000-gebied Groote Peel.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (lichtgroen) (bron: Natura 2000-overzichtskaart (rvo.nl))

Effectbeoordeling

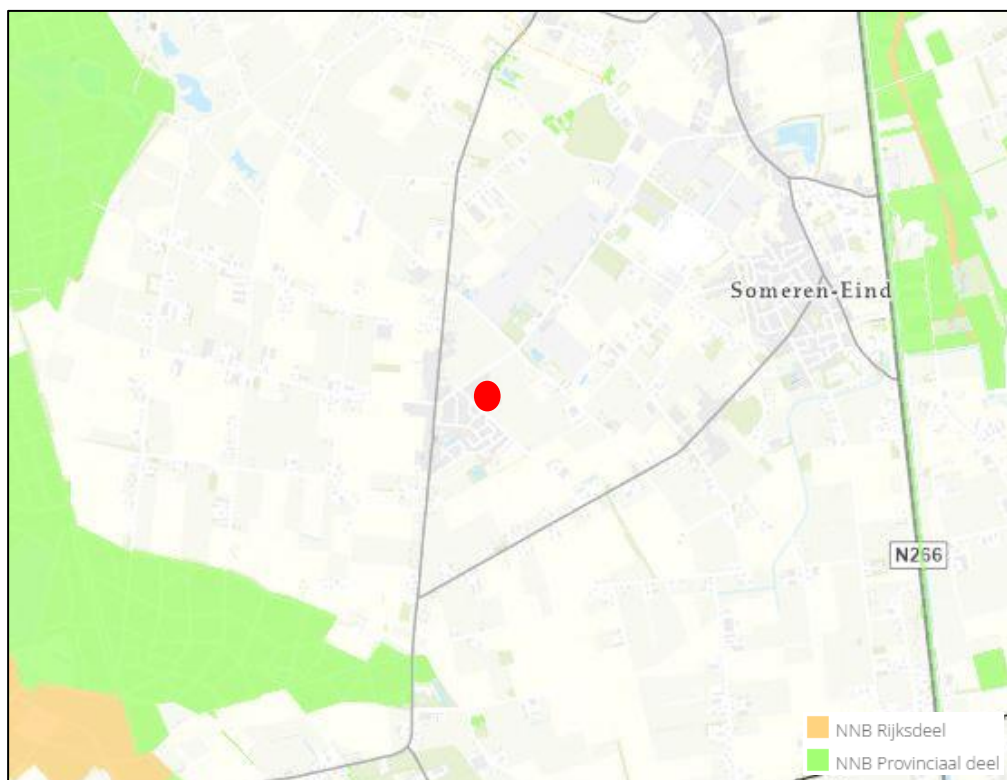
Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van effecten van verdroging, versnippering, optische en mechanische verstoring en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen.

Ten aanzien van het aspect stikstof geldt een vrijstelling van vergunningsplicht voor de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase). De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase. Vanwege de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de plannen, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden in de gebruiksfase. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant bestaande uit NNB Rijksdeel en NNB Provinciaal deel) heeft als doel om natuurgebieden beter te verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaartenbank op de website van provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNB ligt op circa 1.800 meter ten zuiden van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het NNN (bron: Kaartenbank Provincie Noord-Brabant)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNB. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het NNB is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een negatief effect hebben op de ecologische kenmerken en waarden van het NNB.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (3,5 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een

AERIUS-berekening. Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied (tot 1 km) geen beschermde vaatplanten zijn waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied bestaat voornamelijk uit verharding en bebouwing. Daarnaast is er een onderhouden tuin aanwezig. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat geschikte habitats voor beschermde vaatplanten ontbreken binnen het plangebied. Op basis van bovenstaande argumenten kan het voorkomen van de beschermde vaatplanten op basis van expert judgement uitgesloten worden binnen het plangebied.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder (alle §3.3 Wnb), en teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb) zijn waargenomen.

- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- + Grote weerschijnvlinder is een tot voor kort zeldzame (nu een niet bedreigde) standvlinder die voorkomt in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De waardplant van deze soort is vooral boswilg, soms grauwe wilg.
- + Kleine ijsvogelvlinder is een kwetsbare standvlinder die in het zuidwesten van Nederland voorkomt in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De waardplant van deze soort is wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie.

- + Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied het geschikte habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlindersoorten ontbreekt. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uit te sluiten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied bosbeekjuffer en gevlekte glanslibel (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- + Bosbeekjuffer komt voor langs beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De soort is kritisch ten aanzien van de waterkwaliteit en de morfologie van de beek. De juffer komt voor op enkele plekken in Zuid-, en Oost-Nederland.
- + Gevlekte glanslibel komt voor in sterk verlande vennen, petgaten, moerasbossen en mogelijk ook vegetatierijke sloten. Het is een vrij zeldzame soort die de laatste jaren een duidelijk herstel zien, onder andere in Zuidoost-Nederland.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving (tot 2km) van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude of holle vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van

grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit de gegevens van RAVON, de NDFP en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander en Alpenwatersalamander (alle §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn heikikker, poelkikker en rugstreeppad (alle §3.2 Wnb) waargenomen.

Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn algemene en niet-kritische soorten, ze hebben geen uitgesproken voorkeur voor specifiek land-, overwinterings- of voortplantingshabitat en kunnen in een grote variatie aan leefgebieden voorkomen waaronder dorpen en steden.

- + Heikikker heeft een voorkeur voor ondiepe en zonbeschenen vennen met oevervegetatie in heide, hoogveen, laagveen of halfnatuurlijk grasland. De soort komt ook voor in bos en struweel. De soort is een cultuurvliesende soort en wordt daardoor nauwelijks aangetroffen in de buurt van agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. Heikikkers overwinteren op vorstvrije plaatsen op het land.
- + Poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op hogere zandgronden. De soort komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden.
- + Rugstreeppad komt voor in duinen, uiterwaarden, afgravingen en bouwlocaties, oftewel hoog-dynamische milieus met weinig vegetatie. Het is een pionierssoort die tevens heel mobiel is. Rugstreeppad schuilt in de

winter in muizenholletjes, onder tegels, pellets en rommel, en ingegraven in zand. In de winter dienen de verblijfplaatsen vorstvrij te zijn. Hij plant zich voort in wateren die zich in de pioniersfase bevinden; ondiepe, meestal geheel vegetatieloze, meestal tijdelijke watertjes zoals volgelopen greppels, regenplassen en rijsporen. Het water is snel opgewarmd en de aanwezigheid van vis is geen probleem.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën.

Het plangebied is wel geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen zich verschuilen en overwinteren tussen de wortels van bomen en struiken. De verharde en kort gemaaide delen van het plangebied hebben geen waarde voor deze amfibiesoorten. Het is niet uit te sluiten dat deze algemene soorten tussen struiken en bomen in het plangebied aanwezig zijn.

Voor heikikker, poelkikker en rugstreeppad ontbreekt in de huidige situatie geschikt habitat binnen het plangebied. Het voorkomen van deze soorten is derhalve uit te sluiten.

Rugstreeppad is een zeer mobiele en opportunistische soort die gemakkelijk vijf kilometer afstand kan overbruggen naar nieuw land- en overwinteringsbiotoop. Op dit moment biedt het plangebied geen geschikt land- en overwinteringsbiotoop, maar tijdens de bouwfase kan geschikt habitat voor rugstreeppad ontstaan in het plangebied. Wanneer geschikt habitat ontstaat is het niet uit te sluiten dat de soort het plangebied weet te bereiken.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen twee kilometer afstand van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde soorten reptielen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is voor beschermde soorten reptielen. Gezien de terreingesteldheid en het gebruik binnen het plangebied en de omringende agrarische percelen en bebouwde kom is het uit te sluiten dat beschermde soorten reptielen in het plangebied voorkomen.

Effectbeoordeling

Bij het verwijderen van begroeiing kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden vernietigd en individuen worden verwond of gedood.

Wanneer tijdens de bouwfase rugstreeppad het plangebied koloniseert, kunnen individuen worden verstoord, verwond of gedood. Dit heeft een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming tot gevolg.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden verkregen. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van begroeiing (indien nodig) waar amfibieën voorkomen, plaats te vinden in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart. Bij de werkzaamheden dient in één richting gewerkt te worden, zodat individuen kunnen vluchten.

Wanneer de begroeiing verwijderd is, vormt het kale terrein geen geschikt leefgebied meer voor deze amfibiesoorten.

Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet en dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd om negatieve effecten en daarmee een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen:

- + Het verwijderen van begroeiing (indien nodig) op locaties waar Alpenwatersalamander voorkomt, vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soort. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half maart tot half oktober.
- Wanneer de begroeiing verwijderd is, vormt het kale terrein geen geschikt leefgebied meer voor Alpenwatersalamander.

Ten aanzien van rugstreeppad kunnen negatieve effecten worden voorkomen door ervoor te zorgen dat deze soort het plangebied niet kan koloniseren. Dit kan worden bereikt door:

- + Te voorkomen dat zandhopen en ondiepe plassen (rijsporen) ontstaan óf
- + Een amfibieënscherm om het werkgebied te plaatsen. Een amfibieënscherm wordt gemaakt van stevig plastic worteldoek van 50cm hoog en is minimaal 10cm ingegraven in de grond. Het scherm wordt verankerd in de grond met paaltjes die aan de binnenzijde van het scherm, dus aan de kant van de bouwplaats, worden bevestigd.

4.2.6 Vogels

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief (alle §3.1 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn ekster, merel en koolmees waargenomen in het plangebied. In de tuin bij de woning is een paartje huismus waargenomen. Aan de zuidwestzijde van de loods lagen langs de gevel enkele oude braakballen. Op deze locatie zijn tegen de gevel van de loods krijstreden waargenomen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikte broedgelegenheid aanwezig is voor boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, havik, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en wespendif. Nesten van deze vogelsoorten zijn uit te sluiten in het plangebied.

Vanwege de grote mate van bebouwing en verharding heeft het plangebied vrijwel geen waarde als onderdeel van het grotere foerageergebied van (enkele van) deze vogelsoorten.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de loods geen mogelijkheden biedt voor nestplekken van steenuil en kerkuil. Deze uilensoorten kunnen in gebouwen broeden. De loods is echter niet toegankelijk voor deze soorten. Uit de NDFF zijn geen nestplekken bekend van steenuil en kerkuil binnen enkele honderden meters van het plangebied.

De braakballen en krijtstrepen die zijn aangetroffen op de zuidwestzijde van de loods zijn waarschijnlijk van kerkuil of steenuil. Deze sporen duiden er op dat kerkuil of steenuil deze hoek van de loods wel eens als zitplaats gebruikt. Vanwege de ouderdom van de sporen (zeer droge braakballen) kan worden vastgesteld dat dit geen frequent gebruikte zitplaats betreft. Het betekent wel dat het plangebied binnen het grotere territorium van steenuil of kerkuil ligt. Vanwege de grote mate van bebouwing en verharding heeft het plangebied vrijwel geen waarde als foerageergebied voor steenuil en kerkuil.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de woning en de loods geen mogelijkheden bieden voor nestplekken van gierzwaluw. Gierzwaluwen broeden in Nederland in gebouwen. Ze vinden hier nestplekken in kieren en gaten in muren of achter dakgoten. Bij de woning en de loods zijn geen geschikte openingen en kieren aanwezig. Zodoende is de aanwezigheid van nesten van gierzwaluw uit te sluiten.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat de woning mogelijkheden biedt voor nestplekken van huismus. De loods is ongeschikt voor nestplekken van huismus. Huismus nestelt voornamelijk in of tegen menselijke bebouwing onder andere onder dakpannen bereikbaar via de dakgoot. De woning biedt mogelijkheden voor huismus om onder de dakpannen te nestelen. Daarnaast vormt de tuin bij de woning geschikt leefgebied voor huismus. Het is zodoende niet uit te sluiten dat nestplekken van huismus aanwezig zijn in de woning.

Voor de tuin in het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, zoals merel, koolmees, ekster en roodborst. Algemene vogelsoorten kunnen nesten hebben en voedsel vinden in de struiken en bomen in het plangebied. De loods en de verharding daar omheen bieden geen nestgelegenheid en hebben vrijwel geen waarde als foerageergebied voor algemene vogelsoorten.

Effectbeoordeling

De aangetroffen braakballen en krijtsporen duiden erop dat het plangebied binnen het grotere territorium van steenuil of kerkuil ligt. Het betreft hier een niet frequent gebruikte zitplaats. In de directe omgeving van het plangebied blijven diverse woningen en bijgebouwen aanwezig die als zitplaats door

steenuil of kerkuil gebruikt kunnen worden. Tevens kunnen de nieuw te realiseren woningen ook deze functie gaan vervullen. Het plangebied blijft zodoende functioneel te gebruiken door steenuil en kerkuil. Derhalve treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van steenuil en/of kerkuil. Doordat het plangebied in de huidige situatie vrijwel geen waarde heeft als foerageergebied voor steenuil en kerkuil is het uit te sluiten dat tijdens de bouwfase negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten.

Het is niet uit te sluiten dat nestplekken van huismus aanwezig zijn onder de dakpannen van de woning in het plangebied. De woning blijft gehandhaafd evenals de tuin daar omheen. Derhalve is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op nesten en het leefgebied van huismussen. In de nieuwe situatie kan het leefgebied en de nestmogelijkheden voor huismus worden uitgebreid als in de nieuwe woningen nestgelegenheden worden geïntegreerd in de nieuwbouw. De tuinen en openbare ruimte kunnen optimaal worden ingericht als geschikt leefgebied voor huismus door middel van het toepassen van onder andere groenblijvende heester en/of hagen.

Algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, kunnen nestelen in de struiken en bomen binnen het plangebied. Het verwijderen van begroeiing kan verstoring van broedende vogels en het vernietigen van nesten tot gevolg hebben. Tijdens het broedseizoen zijn nesten en broedende vogels strikt beschermd.

Negatieve effecten ten aanzien van het foerageergebied van algemene vogelsoorten zijn uit te sluiten. De tuin binnen het plangebied blijft behouden. Daarmee blijft voldoende foerageergebied aanwezig. In de nieuwe situatie bieden de tuinen bij de nieuwe woningen en eventuele groene inrichting van de openbare ruimte broed- en foerageergebied voor algemene vogelsoorten.

Mitigerende maatregelen

Negatieve effecten op broedende algemene vogelsoorten kunnen worden voorkomen door het snoeien of kappen/verwijderen van bomen en struiken (indien nodig) uit te voeren buiten het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is dat er geen broedgeval aanwezig is.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de loods vanwege de bouwwijze met damwandprofielen geen mogelijkheden biedt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De woning biedt wel mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze vleermuissoorten kunnen via kleine kieren en openingen bij loodslabben, de schoorsteen, dakgoten, boeiboorden en open stootvoegen toegang krijgen tot de woning en de spouwmuur. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat de bomen binnen het plangebied geen holtes of scheuren bevatten die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

De opgaande begroeiing in het plangebied vormt geen onderdeel van een doorgaande lijnvormige groenstructuur. Hierdoor is uit te sluiten dat belangrijke vliegroutes van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn.

Doordat het plangebied voor een groot deel bebouwd en verhard is vormt het matig geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De tuin in het plangebied heeft vanwege de aanwezige begroeiing meer waarde als foerageergebied voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van grondgebonden zoogdiersoorten. Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied zijn waarnemingen bekend van egel, haas, ree en algemene spits-, woel- en ware muizensoorten (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bunzing, das, edelhert, eekhoorn, konijn, steenmarter, wezel, wild zwijn (alle §3.3 Wnb), bever en wolf (beide §3.2 Wnb).

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikt habitat ontbreekt voor haas, ree, das, edelhert, eekhoorn, konijn, wild zwijn, bever en wolf. Mogelijk dat incidenteel een haas, konijn of das in het plangebied aanwezig is. Door de grote mate van verharding en bebouwing vormt het plangebied voor deze soorten echter geen belangrijk deel van het leefgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn op enkele plekken in de loods uitwerpselen van steenmarter aangetroffen, zie foto 11 en 12. Tevens zijn veren van duif hierbij gevonden.

De aangetroffen sporen duiden erop dat steenmarter (delen van) de loods gebruikt in ieder geval om te foerageren. De enige aangetroffen mogelijke toegang voor steenmarter tot de loods is een opening bij een van de roldeuren. Vanwege de bouwconstructie met damwandprofielen en het feit dat er geen begroeiing tegen de gevels van de loods staat, is het uit te sluiten dat steenmarter het dak van de loods kan bereiken om via die route in de loods te komen. Er zijn ondanks gericht zoeken geen (sporen van) verblijfplaatsen van steenmarter in de loods en de rest van het plangebied aangetroffen. Uit gegevens van de NDFF komen geen verblijfplaatsen van steenmarter naar

voren in de directe omgeving van het plangebied. Het is echter niet uit te sluiten dat in gebouwen in de omgeving van het plangebied een verblijfplaats van steenmarter aanwezig is.

Foto 11. Uitwerpselen steenmarter en veren duif Foto 12. Uitwerpselen van steenmarter

Bunzing en wezel zijn afhankelijk van voldoende dekking in de vorm van houtsingels en bosschages. Mogelijk gebruiken bunzing en wezel de houtsingel net ten noorden van het plangebied en begroeiing in de tuin om langs te migreren. Door de grote mate van verharding en bebouwing in het plangebied heeft het weinig waarde als onderdeel van het leefgebied voor deze soorten.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied onderdeel kan zijn van het leefgebied van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel. Vooral de tuin en de grondwal met struiken bieden geschikt habitat voor deze soorten. Algemene spits-, woel- en ware muizensoorten kunnen verblijfplaatsen hebben tussen de begroeiing. Egel verblijft voornamelijk tussen dichte struiken en in blad- en takkenhopen. Het verharde deel van het plangebied heeft voor deze soorten weinig waarde als leefgebied.

Effectbeoordeling

Het is niet uit te sluiten dat in de woning verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De woning blijft gehandhaafd evenals de tuin daar omheen. Derhalve is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen. Doordat de tuin aanwezig blijft zijn eveneens negatieve effecten uit te sluiten op het foerageergebied van vleermuizen.

In de nieuwe situatie kan het plangebied geschikter worden voor gebouwbewonende vleermuizen. Hiervoor kunnen verblijfplaatsen voor vleermuizen worden geïntegreerd in de nieuwe woningen. De tuinen bij de nieuwe woningen en de openbare ruimte vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

Mogelijk zijn incidenteel een haas, konijn of das in het plangebied aanwezig. Bunzing en wezel gebruiken mogelijk de houtsingel ten noorden van het plangebied en de begroeiing in de tuin om langs te migreren. Door de grote mate van verharding en bebouwing vormt het plangebied voor deze soorten echter geen belangrijk deel van het leefgebied. De voorgenomen plannen leiden zodoende niet tot negatieve effecten op het leefgebied van deze

soorten. In de omgeving blijft voldoende leefgebied aanwezig en de houtsingel (buiten het plangebied) en tuin blijven behouden.

Vastgesteld is dat (een deel van) de loods tot het leefgebied behoort van steenmarter. Sloop van de loods leidt ertoe dat een deel van het grotere leefgebied van steenmarter verloren gaat. Of dit tot negatieve effecten ten aanzien van het leefgebied leidt, is afhankelijk van de intensiteit waarmee de loods als deel van het leefgebied wordt gebruikt. Dit dient nader onderzocht te worden. Wanneer de loods intensief wordt gebruikt door steenmarter kan sloop leiden tot het in onbruik raken van een nabij gelegen verblijfplaats. Het vernietigen van een verblijfplaats heeft een overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg waarvoor een ontheffing moet worden verkregen.

Voor de tuin en de grondwal met struiken in het plangebied kunnen onderdeel zijn van het leefgebied van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel. Bij het verwijderen van begroeiing kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel worden vernietigd en individuen worden verwond of gedood. In het plangebied en de directe omgeving blijft voldoende leefgebied voor deze soorten beschikbaar. Tevens zal in de nieuwe situatie meer geschikt leefgebied voor deze soorten ontstaan in de openbare ruimte en de tuinen bij de nieuwe woningen. Negatieve effecten op het leefgebied van deze soorten zijn zodoende uit te sluiten.

Mitigerende maatregelen

Nader onderzoek is nodig om het belang van de loods als deel van het leefgebied van steenmarter te kunnen vaststellen. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten optreden bij sloop van de loods, of hiervoor een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Het onderzoek naar het gebruik van de loods door steenmarter vindt plaats met behulp van cameravallen. Het onderzoek wordt bij voorkeur uitgevoerd in de meest actieve periode van steenmarter, namelijk maart tot en met augustus. In deze periode dienen de cameravallen zes weken in het plangebied te worden opgesteld. Buiten de genoemde periode geldt een dubbel zo lange doorlooptijd.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden verkregen. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden of niet opzettelijk doden van dieren te voorkomen dient bij het verwijderen van begroeiing in één richting te worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. In verband met de winterslaap van egel is het aan te bevelen dichte vegetaties en takkenhopen buiten de overwinteringsperiode van egel (november tot en met half mei) te verwijderen.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (3,5 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve effecten op het broed- en foerageergebied van deze vogelsoorten. In het plangebied en de directe omgeving blijft voldoende broed- en foerageergebied beschikbaar.

Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels, om te voorkomen dat nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is dat er geen broedgeval aanwezig is.

Het is niet uit te sluiten dat nestplekken van huismus aanwezig zijn onder de dakpannen van de woning in het plangebied. De woning blijft gehandhaafd evenals de tuin daar omheen. Derhalve is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op nesten en het leefgebied van huismussen.

Vastgesteld is dat de loods gebruikt wordt als niet frequent gebruikte zitplaats door steenuil of kerkuil. In de directe omgeving van het plangebied blijven diverse gebouwen aanwezig die als zitplaats door steenuil of kerkuil gebruikt kunnen worden.

Het plangebied heeft vanwege de grote mate van verharding en bebouwing weinig waarde als foerageergebied voor deze soorten. Derhalve treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leef- en foerageergebied van steenuil en/of kerkuil.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het is niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de woning in het plangebied. De woning blijft gehandhaafd. Derhalve is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vanwege de bouwwijze met damwandprofielen is uit te sluiten dat in de loods verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Doordat het plangebied voor een groot deel bebouwd en verhard is vormt het matig geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De tuin in het plangebied heeft vanwege de aanwezige begroeiing meer waarde als foerageergebied voor vleermuizen. Doordat de tuin behouden blijft en in de omgeving geschikt foerageergebied aanwezig is, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

In de huidige situatie vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de rugstreeppad waarvan de aanwezigheid bekend is binnen vijf kilometer afstand van het plangebied. Tijdens de bouwfase kan geschikt habitat voor rugstreeppad ontstaan in het plangebied. Geschikt habitat bestaat uit kale grond/zand, zandhopen en (tijdelijke) ondiepe waterplassen, zoals rijsporen. Wanneer geschikt habitat ontstaat is het niet uit te sluiten dat de soort het plangebied weet te bereiken. Wanneer rugstreeppad het werkgebied koloniseert, kunnen individuen worden verstoord, verwond of gedood. Dit heeft een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming tot gevolg.

Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door ervoor te zorgen dat deze soort het werkgebied niet kan koloniseren. Dit kan worden bereikt door:

- + Te voorkomen dat zandhopen en ondiepe plassen (rijsporen) ontstaan óf
- + Een amfibieënscherm om het werkgebied te plaatsen. Een amfibieënscherm wordt gemaakt van stevig plastic worteldoek van 50cm hoog en is minimaal 10cm ingegraven in de grond. Het scherm wordt verankerd in de grond met paaltjes die aan de binnenzijde van het scherm, dus aan de kant van de bouwplaats, worden bevestigd.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Het is niet uit te sluiten dat met name de tuin en grondwal met struiken in het plangebied land- en overwinteringshabitat vormen voor de amfibiesoorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en Alpenwatersalamander. Tevens kunnen deze delen van het plangebied onderdeel zijn van het leefgebied van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel. Bij het verwijderen van begroeiing kunnen individuen van deze soorten worden verwond of gedood en kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd.

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden verkregen. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden of niet opzettelijk doden van dieren te voorkomen dient bij

het verwijderen van begroeiing in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. In verband met de winterslaap van egel is het aan te bevelen dichte vegetaties en takkenhopen buiten de overwinteringsperiode van egel (november tot en met half mei) te verwijderen. Tevens dienen deze werkzaamheden plaats te vinden in de periode buiten de overwinteringsperiode van amfibieën (1 november – 15 maart).

De aangetroffen sporen duiden erop dat (een deel van) de loods tot het leefgebied van steenmarter behoort. Sloop van de loods leidt ertoe dat een deel van het grotere leefgebied van steenmarter verloren gaat. Of dit tot negatieve effecten ten aanzien van het leefgebied leidt, is afhankelijk van de intensiteit waarmee de loods als deel van het leefgebied wordt gebruikt. Dit dient nader onderzocht te worden. Wanneer de loods intensief wordt gebruikt door steenmarter kan sloop leiden tot het in onbruik raken van een nabij gelegen verblijfplaats. Het vernietigen van een verblijfplaats heeft een overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg waarvoor een ontheffing moet worden verkregen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snijden en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Vogels	§3.1 Wnb (nest (niet) jaarrond beschermd)	Voeragegebied	Nee	-	-
Kerkuil en steenuil	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Zitplaats	Nee	-	-
Huismus	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid (woonhuis)	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen (woonhuis)	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Voeragegebied	Nee	-	-
Alpenwater-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Verwijderen van begroeiing uitvoeren tussen 15 maart en 15 oktober
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine water-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Verwijderen van begroeiing in één richting uitvoeren en buiten overwinteringsperiode

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel	§3.3 Wnb	Leefgebied en verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Verwijderen van begroeiing in één richting uitvoeren en buiten overwinteringsperiode van egel
Steenmarter	§3.3 Wnb	Leefgebied (loods)	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek naar functie van de loods voor steenmarter.

5.3 Advies en aanbevelingen

Overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen worden voorkomen door het nemen van de volgende maatregelen en vervolgstappen:

1. het kappen, snoeien en/of verwijderen van bomen en struiken dient te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels en wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli;
2. om het verwonden of niet opzettelijk doden van grondgebonden zoogdieren en amfibieën te voorkomen dient bij het verwijderen van begroeiing in één richting gewerkt te worden. Tevens dienen deze werkzaamheden plaats te vinden buiten de overwinteringsperiode van amfibieën, waaronder Alpenwatersalamander en egels. De overwinteringsperiode van amfibieën duurt van 1 november – 15 maart en van egel van 1 november tot 15 mei;
3. om te kunnen bepalen of negatieve effecten optreden en een overtreding van de Wet natuurbescherming ontstaat ten aanzien van steenmarter, dient nader onderzocht te worden wat de functie van de loods is voor steenmarter en met welke intensiteit de loods door deze soort wordt gebruikt. Het onderzoek naar het gebruik van de loods door steenmarter vindt plaats met behulp van cameravallen. Het onderzoek wordt bij voorkeur uitgevoerd in de meest actieve periode van steenmarter, namelijk maart tot en met augustus. In deze periode dienen de cameravallen zes weken in het plangebied te worden opgesteld. Buiten de genoemde periode geldt een dubbel zo lange doorlooptijd.;
4. rekening houdend met de kwetsbare perioden van vogels, amfibieën, waaronder Alpenwatersalamander en egel kan het verwijderen van begroeiing worden uitgevoerd in de periode augustus tot en met oktober. Wanneer de begroeiing is verwijderd is het kale terrein ongeschikt voor amfibieën, waaronder Alpenwatersalamander, egel en als broedgebied voor vogels.

Kansen

De voorgenomen ontwikkeling biedt kansen voor het vergroten van de biodiversiteit en uitbreiden van leefgebied voor soorten die (mogelijk) in de omgeving aanwezig zijn.

De volgende kansen doen zich voor:

- + In de nieuw te bouwen woningen kunnen nestplaatsen voor huismussen en gierzwaluwen en verblijfplaatsen voor vleermuizen worden geïntegreerd;

- + De openbare ruimte en mogelijk de tuinen kunnen worden geoptimaliseerd als leefgebied voor huismus, door onder andere toepassing van (groenblijvende) hagen en struiken.
- + Door oevers van watergangen/-partijen met een flauw talud (optimaal 1:5) aan te leggen ontstaat geschikt habitat voor amfibieën. Als dit niet bij alle oevers kan, dan heeft de oever met een richting op het zuiden de voorkeur.

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Nader onderzoek naar steenmarter wordt bij voorkeur uitgevoerd in de meest actieve periode van de soort, namelijk van maart tot en met augustus. Het onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van cameravallen. Deze dienen in de voorkeursperiode zes weken in het onderzoeksgebied te staan. Buiten de voorkeursperiode geldt een dubbel zo lange doorlooptijd.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien op basis van de camerabeelden negatieve effecten op steenmarter niet zijn uit te sluiten, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Noord-Brabant.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft minimaal 26 weken nodig om de ontheffing in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat de aanvraag is ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk.
- + Als de juiste en voldoende mitigerende maatregelen worden genomen, dan is het aannemelijk dat de ontheffing wordt verleend.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, [Natura 2000-overzichtskaart \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/natura2000-overzicht), 07-02-2022
- + Natuurnetwerk Nederland, [ArcGIS Web Application](https://www.natuurnetwerk.nl/), 07-02-2022
- + NDFF – 02-02-2022 15:58:28
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.